

Ghana Venskabsgrupperne

Ghana Seminar 25.-26. september 2010

Klimaændringer – og hva' så?

Tørke og oversvømmelse
Følger af klimaændringer

Seminaret finder sted på »Ømborgen« mellem Ry og Skanderborg.

Lørdag d. 25. september

09.00-10.15 Ankomst, indkvartering og kaffe

10.15-10.30 Velkommen til GV's 27. seminar v. formand Mette Brandt

**10.30-12.00 Klimaændringer i Ghana – implikationer for NGO- og udviklingsbistanden.
v. Poul Erik Lauridsen**

Klimaændringer forventes at ramme mange afrikanske lande hårdt i dette århundrede - herunder også Ghana. I sit oplæg vil Poul Erik sætte fokus på hvordan klimaændringer påvirker Ghana. Klimaændringerne rammer især de fattigste målgrupper hårdt i det nordlige Ghana og det stiller derfor særlige udfordringer for de programmer som Ghana Venskabsgrupperne og CARE International/Danmark gennemfører i området. Med udgangspunkt i CAREs tilgang til klimatilpasning præsenteres relevante værktøjer og metoder, som kan bidrage til at indtænke klimaændringer i langsigtede udviklingsprogrammer og der lægges op til debat omkring NGOers rolle i relation til at tackle klimaudfordringerne i udviklingslandene.

Poul Erik Lauridsen var leder af CARE Danmarks ANR Program (Agriculture & Natural Resource Programme) i Ghana fra 2006-2008 og har beskæftiget sig med landet siden 2004. I dag leder han CAREs internationale klimapolitiske arbejde og deltagelse i FNs klimaforhandlinger.

12.00 Frokost

**14.00- 14.45 The impact of climate change on the food security and the environment in Northern Ghana
v. Mr. Abu Iddrisu**

Abu Iddrisu er Northern Regional Director of the Environmental Protection (EPA)

15.00-15.45 Drama

De fire ghanesiske lærere som pt. er på lærerudveksling i Danmark, vil i et lille stykke drama demonstrere klimaændringernes følger i en Nordghanesisk familie. Der bliver mulighed for spørgsmål og diskussion efterfølgende.

Kaffe

16.15 En tur ud i miljøet

Vi skal en tur ud for at nyde de smukke omgivelser; men samtidig vil vi prøve at gøre det let for nye deltagere at træde ind i det specielle miljø, der eksisterer i Ghanavenskabsgrupperne

19.00 Middag

**Fælles hygge inkl. aktuel beretning fra Dalun i ord og billeder
v. Mads Frandsen**

Søndag d. 27. september

8.00-9.00 Morgenmad

9.00-10.15 Klimaændringernes betydning for fødevareforsyning og levevilkår v. Jørgen E. Olesen

Der gives et indblik i årsagerne til klimaændringer og hvilke klimaændringer, der kan forventes som følge af den stadigt stigende udledning af CO₂ og andre drivhusgasser. Der lægges særlig vægt på effekter på ændringer i temperatur, nedbør og klimaekstremer. Effekterne på fødevareproduktion og levevilkårene for især verdens fattige belyses gennem en række eksempler, også for konflikter i u-landene. Der gives endvidere anvisninger på, hvordan vi kan reducere vores udledninger af drivhusgasser, og hvad der skal gøres for at tilpasse os klimaændringerne.

Jørgen E. Olesen er professor i samspillet mellem klima og jordbrugsproduktion ved Aarhus Universitet. Han er medlem af IPCC (FN's Klimapanel) og medlem af Regeringens Klimakommission. Han har desuden arbejdet som konsulent for EU, Verdensbanken og FAO.

10.30 – 12.00 Kvindelige bønders udfordringer i landbruget – Nu med klimaforandringer!

Oplevelser og refleksioner fra feltophold i det nordlige Ghana
v. Nina Tofte Hansen og Lærke Aaboe-Jacobsen

Med udgangspunkt i erfaringer fra 3 måneders feltarbejde i Nordghana i foråret 2010 vil Nina og Lærke forsøge at besvare følgende spørgsmål:

- Hvordan mærker kvindelige bønder i Nordghana klimaforandringerne i deres hverdag?
- Hvordan tackler landbrugsrådgivere klimaforandringerne?
- Hvordan kan landbrugsrådgivning bedre tilpasses kvindernes behov?
- Kan kvinder bidrage til et mere bæredygtigt landbrug, når de ikke har rettigheder over jorden?
- Kan flere træer i landskabet hjælpe til at begrænse klimaforandringernes negative effekter?

Nina Tofte Hansen og Lærke Aaboe-Jacobsen er begge specialestuderende på Agricultural Development og har netop været i Ghana som praktikanter for CARE. Nina har arbejdet med kvinder og træer omkring Walewale i Northern Region. Lærke har arbejdet med kvinder, klimaforandringer og landbrugsrådgivning ved Garu, Upper East Region.

12.00 - 12.15 Hilsen til Ghana og afslutning

Frokost og afrejse

Praktiske oplysninger:

Ømborgen ligger 6 km fra Ry og ca. 10 km fra Skanderborg.

Postadresse og telefon: Ømborgen, Lindholmvej 13, Emborg, 8680 Ry. Tlf. 86 89 81 27.

Pris: Voksne: 550 kr.
Studerende: 350 kr.

Sovepladserne er i 4-personers rum.
Medbring lagen og sovepose/dyne, håndklæde og personligt udstyr.

Lørdag arrangeres fælles transport fra Skanderborg station kl. 9.45.
(Lyntog fra København 6.50 ankommer 9.27 og fra Ålborg 8.02 ankommer 9.40)
Søndag: fælles transport til Skanderborg til toget østpå kl. 13.41 og toget nordpå kl. 13.58.

Der udsendes deltagerbrev til alle tilmeldte ca. en uge før seminaret.
Tilmeldte til fællestransport får en bekræftelse. Se efter GV's logo på stationen.

Betaling sker ved tilmelding. Beløbet indsættes på giro 398-0200 (+01< +3980200)
Tilmelding sendes eller mailes, så den er kontoret i hænde senest d. 14. september.

Adressen er: **Ghana Venskabsgruppernes sekretariat**
Klosterport 4 c, 3.
8000 Århus C
e-mail : gv@ghanavenskabsgrupperne.dk
tlf : 86 19 15 22
www.ghanavenskabsgrupperne.dk

Meddel venligst ved tilmelding:

- * Navn, adresse, tlf. nummer og e-mailadresse
- * Om du er medlem af GV
- * Om der er specielle ønsker om værelseskammerater og evt. vegetarmad
- * Hvor du har set denne indbydelse
- * Angiv om du ønsker fællestransport fra/til Skanderborg Station